

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru meșarile pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Maiestatea Sa **Maria Ana**, văduva împăratului și regelui de pie memorie Ferdinand I, a răposat Duminecă în 4 Maiu c. n. în castelul seu Hradsin din Praga, în etate de 81 de ani.

Sibiu, 25 Aprilie 1884.

Când fu vorba de noul proiect de statut, prin care ministrul unguresc de culte și instrucțiune publică regulează în mod definitiv împărțirea ajutorului de stat, noi am oftat din adîncul inimei noastre, și am așteptat vocea bisericei.

Adînc fu suspinul nostru și amară, de tot amară, maștera tractare, care ne-a provocat adîncul nostru suspin. Și ca suspinul nostru să fie și mai adînc, ca greutatea de pe inima noastră, cauzată de pîrînții mașteri, să fie și mai simțită, au venit oamenii noștri și pentru suspinarea noastră au aruncat cu petrii în noi, și pentru căvîntul că am așteptat vocea bisericei cu tină și noroiu au aruncat asupra noastră prin diarele noastre conduse de binele (?) și prosperarea (?) bisericei noastre.

Așteptat am să se pronunțe biserica, și ea s'a pronunțat. N'am voit să influențăm cu părerile noastre, căci pentru noi vocea bisericei este normativă în această importantă cestiune, și vocea bisericei ne dispensează de tăcerea observată până acuma.

Durerea adîncă cât timp stă ascunsă în inimă, roade la temeliele vieții acesteia, și cu cât e condamnată a roade la ascuns, cu atât distruge mai tare organismul omenesc, fie el cât de compact.

Biserica s'a pronunțat și a sosit momentul, ca să ne descărcăm și noi amarul de pe inima noastră.

În numărul de ieri am dat un reasumat asupra ședinței sinodului cu privire la acest obiect, și am publicat concludul sinodului.

Ne a prins mirarea la vederea cu cât superficialitate s'a lucrat la ministeriu, și cu cât necunoscință de cauză s'a compus și pus în lucrare noul statut pentru împărțirea ajutorului de stat. Despre răntă nu mai facem deocamdată amintire.

Acel nou statut ministerial regulează ajutorul dat metropoliei ortodoxe române, un lucru ce nu există, și-l regulează cu atîta necunoscință de cauză, încât omului sănătos i stă mîntea în loc. Dacă la locurile competente nu sunt oamenii în clar nici cu noțiunile „metropolie, arhidieceșă, metro-

polit, arhiepiscop” atunci să nu ne mirăm de ne mai pomenita cutezanță, cu care astfel de acte nechipsuite se subștern la sacra persoană a Maiestatei Sale spre aprobare. Un asemenea abus cu increderea maiestatică n'ar fi permis nici chiar oamenilor dedați a lucra după curentul șovinistic, care stăpînesc astăzi situațiunea. Mai puțin ne putem explica asemenea procedere dela prima persoană chemată a ține în dreaptă cumpenă adevăratele interese ale țrîului și patriei, interese, cari la nici o întemplantă nu pretind abus de persoană maiestatică și neîncredințarea unei biserice vecinic credincioase dynastiei și patriei, a unei biserice, care cu loialitate a suferit asupririle în trecut, cu loialitate îndură prigonirile de acuma, cari numai în privința timpului diferesc de cele din trecut.

O asemenea atitudine față cu biserica noastră nouă ne este cu totul neexplicabilă. Neexplicabilă, căci noi așteptam ca cel puțin terenul bisericesc să rămîna curat de uneltiri tendențioase. Avem noi destule rane în trupul națiunii noastre. Vindecarea acestora prin o înțeleaptă conduită politică — aceasta a fost tendența noastră și credem și principala chemare a părintescului guvern. Biserica noastră așteaptă și pretinde perfecționare și consolidare internă, căci multe sînt lipsele ei, și și mai multe puterile centrifugale, cari s'au furișat și lucră cu voie și fără voie în detrimentul bisericei. În asemenea disolare ca trăsnet din senin vine noul statut ministerial spre a zădărnici ori ce nisuiță spre bine și în cele politice și pe teren bisericesc.

Dela 1861 până la 1875 biserica noastră trăgea un ajutoriu de 24,000, și din acesta se îndulcea un preoții noștri. Biserica împărțea ea însăși ajutoriu împărțesc după trebuințele preoției. Și ea era chemată a distribui acest ajutoriu, căci ea cunoșcea mai bine trebuințele credincioșilor sei servitori la altariul Domnului. Dela 1875 începînd ingerința ministerială jignî pas de pas acest drept al bisericei noastre și noul statut ia acastă afacere din mîna bisericei și o dă la dispozițiunea organelor statului.

Consistoriul în frunte cu arhiepiscopul se degradează la un simplu birou informativ și statistic, care va avî a-și da părerea asupra suplicelor intrate la ministeriu, acesta apoi după cum va fi dispus va considera sau desconsidera părerea informativă a bisericei. Biserica va fi redusă la umilita rolă de a face însăși serviții intereselor egoistice ale celorla ce lucră pe căi, când piezise, când oa-

ble pentru ruina bisericei, accelerînd demoralizarea în sinul ei prin organele administrative a le statului, cari sunt chemate a judeca despre vrednicia sau nevrednicia preoților noștri ca preoții, căci preoții numai ca preoți au a fi împărțșiți din acest ajutoriu.

O asemenea vătămare a bisericei pre noi ne a măchit adînc, pentru aceea am suspinat din adîncul sufletului, și am așteptat vocea bisericei. Fostam injurați, suspiționați și ear injurați, noi însă am așteptat vocea bisericei.

Biserica s'a pronunțat. Deamă și resolută este vocea bisericei. Și efectul ei va fi cu atît mai mare, cu cît clerul și poporul nostru sunt de acord cu reprezentanța sa, cu sinodul arhidieceșan.

Plăcut atinși de demnitatea și resoluțiunea bisericei întru apărarea autonomiei și conservarea nimbului ei, ne legăm în dulcea speranță, că clerul nostru va pricepe vocea bisericei și nu va fi preot, care cu desconsiderarea vocii bisericei se va adresa pentru asemenea ajutorie la ministeriu. Noi credem că preoțiunea noastră ține mult la demnitatea sa, la drepturile și demnitatea bisericei și la disciplina, ce trebuie să caracterizeze biserica noastră.

Se vor face poate încercări pentru a seduce pe preoții ca contra vocii bisericei, să caute ajutoriu pe umilitoarea cale propusă de noul statut. Și seducătorii se vor folosi de mijloacele ce le stau la dispoziție.

Noi însă nu credem că vor fi preoți, cari vor desconsidera vocea bisericei. Și biserica preferă a abdice la asemenea ajutoriu, decît să abdice la autonomia sa, la nimbul seu și să se umilească. Asemenea vor face și preoții noștri. Și noi tare credem, că spre salvarea bisericei protopresbiterii noștri vor fi în fruntea clerului și vor da îndrumările necesare, ca clerul să nu se degradeze, să nu se umilească.

Umilirea e umilire, și caracterele se probează prin cele mai grele ispite. Ne închinăm bisericei pentru resoluțiune și demnitate și sîntem tari în credință, că și clerul nostru parochial va ținea mult la demnitatea sa, la demnitatea bisericei.

Diastica noastră are ocaziune să demonstreze că ea este, a fost și va fi condusă de binele și prosperarea bisericei noastre, și că în cestiunile interne vitali între noi nu este divergență de vederi.

FOIȚA.

CURIERUL LITERAR.

Sumariu: *Mélusine*; primul fascicul. — Comicul latin Plaut și limba română. Latinitatea limbii române după credințele anui diplomat engles. — Cestiunea originelor la micile popoare. — Destoinicia Grecilor în aceasta privință.

Anunțaserăm mai septămănele trecute apropiata reaparițiune a diastului de literatură și mitologie populară, *Mélusina* sub direcțiunea dlui Gaidoz și E. Rolland. Primul număr din al doilea volum a apărut la Paris, la librăria Chevalier (39, Quai des Augustins). Ca și în volumul apărut în 1877, directorii *Mélusinei* s'au silit a da numărului de față aceeași instructivă și internațională varietate.

După manifestul adresat cetitorilor, găsim în acest dintăiu fascicul un articol al dlui Bogisici asupra importanței datinelor populare, juridice; o snoavă, adică o istorioară asupra „incurcăturii picioarelor” la Bazei; o mănunțită cercetare asupra curcubeului și credințelor populare, cari țin de dînsul în toată lumea; o legendă sîrbească asupra țînțarilor, și alte articole unele mai interesante decît altele; — cu atît mai interesante, cu cît cetitorul român vîdînd cele ce se crede asupra curcubeului seu „incurcăturii picioarelor”, în țeri multe și depărtate, e tentat la fie-ce rînd a esclama: așa e și la noi!

Nu vom mai reveni asupra importanței acestei părți de literatură, nici asupra folosului ce nasce din

comparațiunea uneia și aceleiași legende sau datine, unuia și aceluiași mit, conservate la diferite popoare, cu variantele inspirate de geniul particular al fie-cărui din ele. — Ne mărginim a semnala studioșilor Români de literatură populară diastul dlui Gaidoz și Rolland, și ne permite să ale spunem că ori ce comunicațiune asupra ori-cărui gen de literatură populară română este și va fi primit cu cea mai mare bunăvoință și mulțămire de redactorii *Mélusinei*.

Ocaziunea e potrivită și minunată de binevenită a se arîta folkloristilor din apus bogățiile literaturii populare române, și în același timp ale spune că multe din legende, datinele, obiceiurile și dictioanele ce li se da numai și numai ca sîrbe, bulgare ori muntenegrene, sînt și române.

Pentru ce, ne am întreat mai adîncea, și mulți din compatrioții noștri să se fi întreat tot astfel, pentru ce să nu se scie că și geniul poporului român a fost capabil să cânte s'au să creeze cutare poezie s'au cutare legendă? Bunaoră, pentru a da un exemplu dintr'o mîie, n'ar fi oare cu drept și bine ca, vre-odată când vr'un folklorist frances ar studia peregrinațiunea legendei așa numitului „Maitre Jean”, al catedralei din Strasbourg, să se scie că avem și noi un poetic „Mesterul Manole” și că legenda nu se găsește numai în Alsacia, în Britania și paremise în Serbia după cum ceteam în nu sciu ce Revistă? Tot astfel de ce să nu se scie că snoava din Lotaringia „la Flave du Rouge Couchot” (basmul cu Cocoșul roșu) să află și la Români ciscarpatini, ear nu numai la

Sazii din Transilvania cum a spus o nu sciu ce scriitor din partea locului citat de folklorist frances?

Daii Gaidoz și Rolland, în studiul făcut în colaborațiune asupra curcubeului și credințelor populare privitoare la dînsul, ne vorbesc în treacăt de Plaut și de dictonul pe care veselul comic latin îl pune în gura unuia din personagiile sale.

Să scie că, în ceea ce privește credințele și locuțiunile poporului de jos dela Roma și din campania romană, Plaut a fost și este o comoară nesecabilă pentru învățații tuturor tipurilor — comoară poate mai bogată decît Aristofan în ceea ce privește poporul de jos al Atenei. Cu dînsul, cu Plaut, s'a putut reconstitui viața plebei, ocupațiunile și obiceiurile dînice, exclamațiunile șirete, strîmbătorele și în fine toată fierea expansivă și șgomotoasă a Latinilor sîraci. Plaut a fost studiat din toate punctele de vedere din timpul renascerii și până azi.

Punctul de vedere neexplorat încă este — și cred că nu me înșel — cel rămînesc. Pucine studiile române ar prezenta, cred un interes mai viu de cît studiul care s'ar intitula pe drept: „Comediile lui Plaut în vedere cu limba și obiceiurile poporului român”. Ar fi nenumărate apropiările ce s'ar face. Cercetătorii și după dînsul noi cetitorii, am rămînea înmărmuriți vîdînd fidelitatea cu care poporul român a păstrat intacte, cu minime preschimări, sute și sute de numiri, locuțiuni și obiceiuri latine. De s'ar ceti în treacăt și pe iute numai unele din comediile nemuritoriului scriitor latin, adevărul ce enunțarăm mai sus ar apare cu putere.

Revista politică.

În statul nostru se petrec lucruri importante, și va fi bine să fim cu luare aminte ca ele să nu ne surprindă. Împăcarea naționalităților, sau în termen modern vorbind — aflarea unui „modus vivendi“ nici odată dela dualism încoace nu s'a ventilat cu mai mare râvnă, ca și acuma. Diariul „Neue freie Presse“ în numărul de Luni seara aduce o corespondență din Sibiu, în care se pune în vedere împăcarea guvernului cu sasi. Pre noi aceasta ne umple de bucurie și n'am reflecta cu îngrigire dacă aceea corespondență n'ar păși cu denunțarea, că românii pasiviști neagă terenul de drept în stat și cresc pruncii în spirit contrariu statului și că de preste munți așteaptă mântuirea. Este preste puțință ca un singur om să resbească cu toate și la toate. Deocamdată atâta, și apoi vom reveni.

Sesiunea sinodului arhidieceșan.

Ședința a VII-a din 21 Aprilie (3 Mai).

Ședința a VII-a s'a început dimineața la 9 oare. Autenticarea protocolului a cerut timp aproape o oră. În cele din urmă protocolul s'a autenticat.

Votul separat insinuat de dl Simion Popesc și înaintat și cetit numai în numele său, la predare fu subscris de mai mulți, și adevărat de domnii P. Truța, Zaharie Pușcariu și Petru Gligor. Această împregiurare a dat ansă la desbateri. În urma urmelor protocolul s'a autenticat cu redactarea următoare: Protocolul se verifică cu acel adaus, că votul separat dat și înaintat în scris de deputatul Simion Popescu, deputații Petru Truța, Zacharia Pușcariu și Petru Gligor l'au subscris fără a fi insinuat și dâșii vot separat, ori să se fi alăturat la acela la timpul său.

Se prezintă cererea deputatului Grigorie Pletoșu pentru concediu pe restul sesiunii, și se încuviințează.

Protestul parochului din Bucurdea vinoasă, Teodor Pop, contra ținerii de cărcimă în o casă situată în apropierea bisericii, și cererea învățătorului Ioan Botean din Gioagiu pentru a fi repus în postul său de învățătoriu, se predau comisiunii petiționare.

Din partea biroului se raportează că deputatul Nicolau Cipu din cercul XIX mirenesc nici s'au prezentat, nici și-au cerut concediu, ear deputatul din cercul at XIII. Ioan Cipu nu și-a justificat cu nimica absentarea. În urma acestui raport sinodal conform §. 8 din regulamentul afacerilor interne dechiară de vacante posturile de deputați ale numițiilor domni.

La invitarea Escelenței Sale P. Archiepiscop și metropolit sinodul ia concludus:

„Din simțul de grațitudine și pietate ce datorim memoriei fericitului mare archiepiscop și metropolit Andreiu Baron de Șaguna, a întemeiatorului vieții noastre constituționale bisericesci, pre cum și binefăcătorilor bisericii noastre Emanuil Gozșdu și Dimitriu Andronic, pentru odichna și repausul sufletelor acestor binefăcători se va celebra mâne dimineața la 10 oare după terminarea Sântei liturghii

în biserica parochială părăstas solemn, la care au să asiste membrii sinodului.“

Despre celebrarea părăstasului am raportat în numărul trecut.

La ordinea zilei urmează apoi desbaterea asupra punctelor IV. și V. din raportul consistoriului cu privire la împărțirea de ajutoare la învățători și scoale, și cu privire la celebrarea părăstasului solemn în Reșinari la 16 Iunie, anul trecut ca a X. aniversare a morții tericului archiepiscop și metropolit Andreiu Baron de Șaguna. Raportul se ia spre știință.

Cu privire la punctul VI din raportul consistorial, despre deputațiunea consistoriului nostru la Maiestatea Sa din incidentul reedificării Seghedinului pentru formularea corectă a unui conclud sinodal, punctul acesta se ia dela ordinea zilei și pertractarea asupra lui se amână pe altă ședință.

Punctul VII., referitoriu la fundațiunea „Andronic“ se ia spre știință; punctul VIII., privitoriu la dispoziția luată în privința îndeplinirii postului de fiscal în mod provisoriu în urma morții fostului fiscal consistorial Dr. Ioan Borcea, asemenea se ia spre știință și sinodul pentru pierderea suferită prin moartea fostului fiscal și deputat sinodal Dr. Ioan Borcea dă expresiune condolenței sale prin sculare.

Punctul IX., în care se dăce că cu privire la alte obiecte vor urma rapoarte speciale, se ia spre știință.

Se pune apoi la ordinea zilei raportul senatului școlariu al consistoriului arhidieceșan. Raportor Dr. Nicolau Pop. Fiind raportul împărțit printre deputați se privește de cetit și se pune de basă la desbaterea specială.

Raportul se ia la cunoștință cu acel adaus, ca de oare-ce învățătorii cercetează foarte rău conferențele învățătoresci și în special fiind-că în protopresbiteratul Bistriței din 23 învățători au fost numai unul la conferența celui district, la Alba-Iulia din 29 numai 2., Gioagiu din 21 numai 3., Cetatea de peatră din 10 învățători 4., Lupșa din 22 numai 5. Consistoriul se ia măsurile posibile față cu protopresbiterii din citatele protopresbiterate, ca să se facă posibilă cercetarea conferențelor învățătoresci. Apoi s'a mai dispus ca la diferitele scoale să se specifice câte sunt cu câte 1. câte cu 2, câte cu 3—4. 5, învățătorii; și se face evident și numărul fetițelor, cari au primit catichisațiune în școli străine.

La punctul, vizitarea scoalelor s'a constatat și acuma necesitatea de a se visita scoalele prin comisarului din centru. La nedumerirea că pentru ce nu s'a satisfăcut acestei necesități tare simțite în anul trecut, s'a dat deslușirea că mulțimea agendelor în senatul școlariu cu un singur referent a făcut imposibilă vizitarea scoalelor în măsură mai mare, acuma însă după noul regulament în senatul școlariu vor fi distribuite mai multe puteri și se va putea satisface și acestei necesități.

Regulamentul afacerilor interne ale consistoriului arhidieceșan se pune acuma la ordinea zilei. Raportor deputatul Parteniu Cosma: Fiind deja împărțit între membrii sinodului se privește de cetit, se pune ca basă la desbaterea specială și se primesce cu unele modificări până la §. 26.

Cu acestea ședința se ridică.

Mai anii trecuți la diferite lecțiuni făcute de profesorii Sorboniei asupra comediei plautine *Rudens*, un spectator indiferent ar fi suris uitându-se la cei 3—4 studenți români, cari urmau explicațiunile și cari se întrebau mereu din ochi, cu o mirare atât de viuă pe cât de comică, dacă profesorul nu explica vr'un autor din vremurile bătrâne.

E incontestabil și un bătrân romanist german care cunoaște limba română din dicționarul dlui de Cihac ne-o mărturisă mai zilele trecute spre marea noastră bucurie — incontestabil, că pentru explicațiunea adevărată nu fantasistă a testului plautin, limba română cu bogăția locuțiunilor sale țărănesci ar fi de mare ajutor celui care ar cunoaște-o. Pentru a ve convinge, luați *Captivi* sau ori-ce altă comedie a lui Plaut și preunblându-ve la țeară — la munte nu la baltă — ascultați cu atențiune doi țărani cum se ceartă o babă cum descântă, un mosneag cum povestese. Cele ce veți auzi, vor fi de ajuns a ve proba că nici un scriitor latin nu dă limbei române titlul mai puternic de latinitate decât bătrânul Plaut.

Nici vorbă, după această încercare nu vom conclud că la noi, la țară și munte, se vorbește latinesc curat; adevărat nu vom face ca acel secretar al ambasadei englese din Constatinopole care, străbătând România dela Giurgiu la Turnu-Roșu, pe la 1818 ori 1819, da zor la Căineni cu latineasca lui Cicerone (disă pe englezesce, ce armoniă!) în casa poștei și — frumosul aci e! — era priceput. Conversațiunea diplomatului engles cu un cioban e epică; ear culmea hazului e observațiunea ce face englesul după ce reproduce în cartea sa acea conversațiune

„Limba p'aci e latină, dice dâșul, dar cu destule barbarisme și solecisme“. Intr'adevăr, e de regret că slujnica care i fripese puil de găină, așteptând să vină caila dela iarbă și ciobanul care trecea cu oile pe dinaintea poștei, nu s'au exprimat pe latinesc cu puritatea lui Virgil.

Ori-cum ar fi însă, noi suntem convinși că un studiu consciincios al comedielor plautine din punctul de vedere român, ar procura cercetătorului român surprinderi peste surprinderi, și pe lângă acestea o profundă mulțămire sufletească.

Cercetătorul român ar vedea la fie-care pas cu câtă neinvinsă tenacitate poporul român a conservat și conservă încă moștenirea ce i-a încredințat acum 18 secole legionarii Romei, pe care, cu toate vijeliile hordelor barbare, el a scăpat-o teafără nevătămată.

Europa învățată admiră tenacitatea populațiunei basce din munții Pirenei, aceea, a Bretonilor din peninsula armoricană, aceea a Celților din provincia Cornouailles a Angliei, aceea a Elvețianilor din cantoanele primitive. Scriitorii cari studiază istoria și folklorul acestor populațiuni se simt datori a întona la începutul publicațiunilor lor câte un imn spre lauda țeranului, care a sciut să păstreze străvechia tradițiune, de dece ori seculara legendă. Pentru ce nu s'ar conveni oare și poporului român aceleași laude dacă nu și mai mari, avându-se în vedere peripețiile prin cari dâșul a trecut și desastroasele influințe la cari limba și obiceiurile sale a fost supuse în decurs de secole?

Pentru aceasta, ar trebui ca noi să atragem

Ședința a VIII-a din 22 Aprilie (4 Mai).

Se deschide la 11½ oare. Protocolul ședinței premergătoare se cetesce și autentică.

Cererea deputatului Zacharie Pușcariu pentru concediu pe restul sesiunii, se încuviințează.

La ordinea zilei urmează raportul comisiunii organizatoare. Raportorul deputatul Parteniu Cosma referă cu §. 27 începând asupra celui regulament, care se primesce și cu 1 Ianuaru 1885 va intra în valoare abrogându-se regulamentul vechiu cu excepțiunea părții ce tractează competența senatelor, care se susține până la altă regulare.

Finis astfel acest obiect se pune la ordinea zilei raportul comisiei organizatoare cu privire la salarisarea funcționarilor consistoriali, și constatându-se că consistoriul n'a înaintat sinodului proiect separat despre sistemizarea funcționarilor consistoriali, raportul se ia dela ordinea zilei până când v'a intra dela consistoriu proiectul pentru sistemizarea posturilor.

Cu acestea ședința se încheie la 2 oare după ameași.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Chirpăr, 17/29 Arilie 1884. Stimate d-le Redactor! Nu știu când va veni și timpul acela, ca să pot scrie și ceva îmbucurătoriu de pre la noi, mai cu seamă în cea ce ne privește pre noi românii, cari convețuim în comună mestecată cu sasi și formăm numai o terțialitate a locuitorilor comunei: frații sasi nu s'au mulțămît numai cu aceea că ne asupresc unde numai ne pot, îngreunându-ne traiul și existența, și tot pasul trebuie să-l cucerim cu sacrificii de bani și timp până dobândim vreun drept de pre la autoritățile mai 'nalte: dară mereu eram timbrați și de oameni imorali, dedați la furturi și mișelii.

În anul 1880 s'au înființat și la noi o societate de pompieri esclusiv dintre sasi, acestia pre lângă problema de a stânge focul, mai aveau să servească și ca pădători de noapte, și spre uimire de atuncea încoace s'au întâmplat cele mai multe furturi în comună. S'au furat: bucate, rîmători, haine, ba chiar și casa parochului evang. A. Gottschling unde suflet de român nu s'au putut apropia, a fost despoiată de nisce vestminte și bani, dela alt individ sas s'au furat deodată 5 cai.

Toată lumea întreba cu uimire cine putea să fie hoțul; eară sasi diceau în genere că numai românii au fost.

În noaptea da 8 spre 9 Aprilie st. v. serbătorile s. Pasci s'au furat 2 cai dela un sas; abia s'au lătit bine fama în comună despre furt, și sasi au și început a ascrie si aceia faptă românilor, euțiai numai pe sasi: „Au putut poști românii 7 săptămâni, și acum abia au așteptat să vină Pascile ca să fure cai.“

Atât sasul păgubit, cât și publicul era interesat spre a afla pre furul. Abia Joi în 12 se descoperiră toate: Martin Drottler, care nici după nume nu e român, dar asigurez pre ori și cine că e sas

întăiu luarea aminte a învățătorilor apuseni, noi să dăm semnalul cercetărilor într'un teren încă neexplorat. Pe urmă să fim siguri că, îndată ce se va auzi de bogăția lui, folkloristicii ca și tot felul de învățați vor alergeră spre noua mină cu aceeași ardoare cu care alergeră ați muncitorii spre terenurile aurifere ale Australiei.

Cei cari se uită cu bunăvoință și iubire la ale literaturii române au observat de vre-o 10 ani încoace un lucru bizar în mersul acestei literaturi. S'a vețut și se vede că pasiunea românilor pentru Roma antică, pentru limba și tradițiunile ei a crescut foarte, ca să nu dăcem că a dispărut cu desăvârșire. După generoasele încercări de latinizare peste măsură, atât de justificate pe atunci de grelele circumstanțe politice ce străbătea romanismul; după ce voirăm ca toți Românii, țărani și târgoveți, să vorbească mai latinesc decât legionarii lui Scipione și lui Cesar; după ce în fine, o mulțime din oamenii apusului se convinseseră că suntem latini, mulțămîtă muncei și oboselilor generațiunei, care ne-a preces și a cărei tenacitate ar trebui să ni-o urăm noue și să o urăm următorilor noștri: — mai toți credem astăzi că lucrul s'a sfârșit, că Roma antică și limba latină trebuiesc lăsate în pace. Ba încă cei cari ar voi să mai revie asupra unor cestiuni considerate ca lămurite cu prisos, sunt întâmpinați adesea cu un suris de comiseratiune sau de ironică glumă.

Comisiunea și ironia ar fi legitime când cestiunea s'ar prezenta într'adevăr ca terminată, și când

și după nascere, din aceasta comună, au furat cei 2 cai, iau dus la un târg mai îndepărtat și iau vândut.

La reînțoarcere au fost prevenit ca suspect, și după ce au luat o bătaie bună, dela cel care i sa furat mai înainte cei 5 cai, au mărturisit singur faptul întorcând sasului pagubit 95 fl. spunând tot odată că 16 fl. iau spesat pe drum.

Se vorbește din multe părți că respectivul ar fi culpabil pentru mai multe furturi, și e speranță că prelângă un bun interogatoriu le va mărturisi singur toate.

Se scie și aceea cu toată pozitivitatea, că notariul nostru comunal G. Imrich, au făcut respectivului ședuli de târg în ordine pentru cei doi cai furați ca așa acela ne genat să-i poată vinde sub firma de om onest. N'ar fi fost datorinta notariului să se convingă dacă acela într'adevăr are astfel de cai cu acele semne, și apoi să-i facă ședuli de târg? răspunsul nu poate fi altul decât da! însă dl notariu tot este de excusat fiind că densusul încă e sas, și el numai pe români iau considerat ca furi de cai, și în tot sasul au văcut un om de omenie. Oare n'ar merita preademuul nostru notariu ca pentru fapta comisă să fi tras picuț în cercetare? Vom vedea ce măsuri va lua dl pretore, ca consetean al nostru față de primăria comunală și în special de notariul. Scim din esperință că domnia sa când e vorba de a pedepsi pre un român consătean aplică toată rigoarea legii, căci fuserăm norocoși a vedea pe mulți români din Chirpăr escortați cu gendarmeria la Nocrichiu fără vină, și numai căci sunt români și nu sunt pe pofta domniei sale și a domnului notariu Imrich, slugi prea plecate.

Dacă și față de clientul seu va aplica măsuri corespunzătoare, vom vedea și dacă nu, ne vom face datorința la locul competent.

În fine poporul român din Chirpăr model de moralitate deși clevetit de inimizii fără scânteie de vină se consolează: că n'au fost și nu este vinovat detributele ce i se dădeau, și că lumea să vadă că sasii încă pot fura și când fură ar face bine să ne dea nouă pace și să nu ne mai facă răspunzători pentru păcatele și fărădelegile lor.

Nr. 421/1884.

Onoratelor direcțiuni ale scoalelor gr. or. din protopresbiteratul Sibiului.

Voinđ subsemnatul de o parte a participa la toate esamenele ce se vor ține în acest tract la sfârșitul anului scol. curent, de alta a face ca aceste esamene să influințeze în mod instructiv asupra învățătorilor tractuali și prin aceasta să contribuie la înaintarea învățământului, — a aflat de lipsă a aduce la cunoștința onoratelor direcțiuni scolare, și prin trănsele a tuturor învățătorilor tractuali următoarele:

1. Esamenele anuale se vor face fără privire la zilele de duminică și sărbători, după un program ce se va satori ulterior.

2. Fie-care învățător este îndatorat a participa la esamenele din cel puțin două scoale învecinate.

3. La fie-care examen vor participa câte doi învățători ca delegați din partea despărțământului I (Sibiin) al Reuniunii învățătoresci, și anume:

a) Iosif Aron și Gregoriu Suci u la scoalele din Boița, Gușterița, Riu-Sadului, Cornățel, Roșia;

b) Ambrosie Tătar și Teodor Necșa la scoalele din Sadu, Tălmăcel, Bungard Poplaca, Turnișor;

c) Coman Hambașan și Ioan Mera la scoalele din Mohu, Șelimber, Sibiu, Slimnic;

d) Nicolae Todoran și Simeon Secărea la scoalele din Cristian, Șura mare, Ocna, Rusciori;

e) Ioan Marian și Isaia Henteș la scoalele din Ruși, Vurper, Vesud, Loamneș;

f) Gregoriu Suci u și Ioan Mera la scoala din Reșinari.

La sfârșitul fie-cărui examen învățătorii participanți, sub conducerea subsemnatului se vor întruni în conferință didactică, în care își vor face observările asupra rezultatului obținut, constatând defectele și indicând modul de îndreptare. Ear după încheierea tuturor esamenelor învățătorii delegați vor face rapoarte în scris, în cari vor espune în detail cele esperiate, împreună cu eventualele propuneri pentru emendarea defectelor. Aceste rapoarte se vor face în dublu: un exemplar se va înainta subsemnatului, altul la presidiul despărțământului.

4. Fie-care învățător este îndatorat a notifica subsemnatului până la finea lunii cele 2 scoale învecinate la a căror esamene voesce a participa.

5. Învățătorii participanți nu vor primi nici diurne și nici paușale de călătorie. Comunele bisericesci vor fi însă moralicesce îndatorate a se îngriji ca cu ocaziunea examenului învățătorii participanți să fie proveđuți cu vipt. Spre acest scop comitele parochiale pot vota o mică sumă din lada bisericice pe care să o asigneze epitropiilor parochiale. Dacă însă în vreo parochie averea bisericescă-scolară n'ar fi în stare să supoarte aceste mici spese și nici s'ar afla vre-un particular, carele să spendeze cele trebuincioase pentru viptul învățătorilor: direcțiunea scolară respectivă are să încunoscințeze de timpuriu pe subsemnatul spre a se îngriji însuși.

6. Până la sfârșitul acestei luni fie-care direcțiune scolară va notifica subsemnatului a) ziua în care s'au început prelecțiunile anului scol. curent, b) timpul aprosimativ când ar fi să se țină esamenul.

După sosirea acestor date se va restabili definitiv programul examenelor, carele se va comunica ou. Direcțiuni scolare spre orientare.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Sibiin ca inspectorat districtual de scoale.

Sibiin, 22 Aprilie 1884.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Varietăți.

* (Concertul Reuniunii române de cântări din Sibiin). Cu privire la concertul Reuniunii române de cântări din Sibiin, preabine cunoscutul critic dl. Victor de Heldenberg în diariul „Tageblatt“ de Sâmbăta trecută publică următoarea recensinze: Dirigentul reuniunii dl. G. Dima ne-a delectat cu arangierea unor piese alese cu gust și atrăgătoare. Concertul s'a mărginit la cântări numai și alegerea potrivită a pieselor, buna preparare și în parte esecutare

încă dela început ne-a scutit de naturala și inevitabila monotonie. Corul micst, poliphon lucrat de dl. Dima după o poezie populară românească, apoi o piesă pentru alt din cântările lui Ossian de Schubert, a cărei esecutare (doamna A. Brote) magică și sensuală, se dice, că făcu mare efect, pre noi nu ne-a delectat cu desăvârșire. La locul al treilea a urmat Brahms cu cântările sale de amor, și acompianare pe clavir cu patru mâni, care în cea mai mare parte fură bine esecutate, și lumea s'au putut convinge din nou despre originala lor frumsețe estroordinară. Trei cântări pentru Bass compuse și esecutate de Dima de tot măestru, între cari una „ceriul meu“, poezie de Regina României, nouă, au secerat multe aplause, la cari noi cu plăcere ne-am alăturat. După acestea a urmat un op. mai mare al lui Dima, așteptat cu oare-care încordare.

Acestuia a premers Solia primăverei de Gade, care cu privire la corul încă mic la număr, făcu bună impresiune. A urmat apoi „Mama lui Stefan cel mare“, poezie de Bolintineanu, musică pentru Mezzo-Sopran, Bass Solo și cor mestecat și acompianare pe piano de G. Dima. Este preste toată indoiale, că aici avem de lucru cu un specialist cu adinci cunoștințe, preste acestea se adoagă un frumos talent ajutat de inspirațiuni naturale nemestegugite. Claviatura în efectele orchestrale ne arată că ea suplinesce orchestra numai de lipsă și că efectul trebuie cugetat în lipsa orchestrei. Cu motivul din cântarea populară corul istoricesce cu efect diceră populară, prin Bass Solo — (seminaristul Popa) vorbește însuși Stefan eroul bătut și vulnerat, și Sopranul Solo — doamna Brote — cu eroism de maică îndeamnă pre fiul seu să se întoarcă la bătaie să învingă sau să moară pentru patrie.

Renumitul motiv a lui Coriolan în Beethoven din substratul orchestral ne dă o paralelă a ambilor eroi. Nu scim cu intențiune sau fără intențiune s'a făcut această paralelă. Destul că aplausele n'au fost vehemente, altcum recunoscința pentru autor trebuia să se potonțeze până la viforul unei apothoeze naționale. Nu va trece multă vreme și juna generațiune română în privința entusiasmului se va măsura ađi mâne cu cea ungurească, și încă cu succes*). Prin aceasta arta nu va spera mare câstig, căci arta și resboiul nu se unesc între sine, în artă însă trebuie să fie luptă. Această nevinovată luptă o vom purta cu plăcere și onest asemenea cu compatrioții nostri români, și în stimabilul nostru amic G. Dima încă de acuma recunoscem un brav general a căru mică armată va cresce, îndată ce bărbății din fruntea societății române vor începe a nu mai considera musica de amutare a oamenilor dăruiți de Dumneđu cu auđ.**)

După această prestare a lui Dima *inteligenta română și afară de Sibiin și în special cea din Româ-*

*) Sântem recunoscători dlui Heldenberg pentru simpaticele aprețări față cu noi junimea. Și regretăm numai că străinii trebuie să ne facă atenți ce mărgăritare scumpe avem în mijlocul nostru, și cât de puțin le cunoascem și aprețiam.

**) În privința indiferentismului junimea stă pe o treaptă cu bătării nostri. Pe ei i poate scusa maștera soarte din trecut și greutățile cu ridicata. Noi sântem prea ușuri.

Red.

toată lumea, și noi și străinii, am cunoasce-o și am privi-o ca trecută în rândul axiomei, adică printre adevărurile desăvârșite. Cu oare-care dreptate și cu foarte mult optimism, s'ar putea susține că pentru noi, la noi acasă, cestiunea s'a discutat și s'a hotărât de mult. Putea se-va însuși susține același lucru și pentru străini? Tot aceiași străini, cari erau inferbântați acum 25—30 ani de reprezentanții generațiunii trecute, pentru cauza și latinitatea românească, țin și ađi în mâinile lor peana de scriitor și frânele guvernelor? Tot ei vorbesc pentru noi în parlamente, în întruniri, în cabinetele ministrilor și în saloanele suveranilor? Nu; aceia s'au dus, alții le-au luat locul; prin urmare, cei de ađi ne mai fiind cei de eri, munca trebuie să continue, mai ușoară poate, dar tot muncă.

Statele cele mici sânt condamnate în literatură, ca și în politică, a repeți mereu la auđul celor mari drepturile și adevărurile, cari le apără și le sunt folositoare. Dreptatea celui slab se perimă atât de iute și se uită atât de lesue, încât trebuie mereu spusă, cu riscul chiar d'a importuna linașca celor puternici. Trecutul glorios al popoarelor celor mici nu e meditat de cei, ce sânt chemați a se pronunța în tribunalele cele mari. E de datorina și folosul celor interesați a-l spune și earăși spune la urechea judecătorilor.

Amicii noștri, Greci, nu uită acest practic adevăr în nici o ocaziune, și ori de câte ori aceasta se presintă, copii luptătorilor dela 1821 repetă Europei glorioasa cantilenă în care numele lui Platone, lui

Aristofane, Demostene, Botzaris, Capo d'Istria și Canaris se înfrățesc și se amestecă spre cel mai mare bine al Grecilor de astăzi.

Diarele au vorbit mai țilele trecute de banquetul dat la Paris de colonia greacă pentru sărbătoria aniversării independenței grecesci, și printre discursurile pronunțate la această ocaziune atât de cei mai ilustrii reprezentanți ai sciinței franceze, cât și de membrii coloniei grecesci, s'a notat unul, care reînvesce sau mai bine readuce aminte refrenul de mai sus.

Nu noi, de sigur, vom ține de rău pe patriotul Grec, care, în toastul seu în numele lui Platone și Aristofane, în numele Atenelor lui Pericle, a dat parisianilor de ađi brevetul de oameni de spirit, numele de Atenieni ai timpului nostru. Din contră, noi aplaudăm din inimă pe acest grec patriot, pentru că ne-a arătat, cum un popor mic, în fața unui popor mare, nu numai că poate să se apere și să se facă cunoscut pre el însuși, dar și reușese, întemeindu se pe gloriile trecutului și pe drepturile unei filiațiuni mai mult sau mai puțin justificate, se ridice deasupra poporului celui mare și să se hărăzească acestuia titluri primite cu aplause și și cu recunoscință.

De am lua același exemplu în ceva mai mic, și de am pune scena la Pesta nu la Paris, ear în locul grecilor și francesilor, colonia română din Pesta și pe amicii noștri Unguri; de am presupune că un orator român în toastul seu ar ural cavalierilor s-tului Stefan, în virtutea unei filiațiuni latine poate ceva mai drepte decât cea elină a grecilor, ferici-

rile lui August, bunătatea lui Traian și blândefa lui Antoniu Piu!, — tare ne vine a crede că cu greu s'ar găsi printre unguri vr'un bătrân erudit ca Egger care se plângă de bucuriă, ori vr'un altul ca marchisul de St. Hilaire, care să se scoale și să răspundă românului pe verde românesce la toastul seu. Mai lesne ne-am prinde că în loc de ovațiune, românul s'ar pomeni cu vro *defenestratio de more antiquo*. Ungurii sânt atât de expansivi la masă și airea!

Nu pentru vecini dorim noi ca studiile și cercetările române, linguistice și istorice, să se facă cu mai multă ardoare. Nu cu densusii ne cunoascem și în bine și în rău. Părerile ce avem unii de alții nu ni se vor schimba lesne cu un comentariu asupra lui Plaut sau cu vr'un studiu de literatură populară. Să ținem ca lucrările noastre să fie cunoscute acolo, unde suntem siguri, că vor fi pe drept judecate, și de unde scim, că ne va eși folos pe urmă.

Ast-fel au făcut tot-deauna Grecii de ađi. Ei n'au supus la judecata turcilor, macedonenilor, albanesilor și bulgarilor lucrările lor literare și erudite, ci la judecata apusului. Cu mult puținul ce a adunat până ađi, sciința greacă e cunoscută în toată Europa, și nu e revistă sau diar erudit din Europa, care să nu aibă rubrica greacă sau „sciința greacă“ în coloanele sale.

Folosul practic al acestui fapt se vede diinic în ajutorul, ce dau învățații și publiciști apuseni grecilor în toate cestiunile lor politice, sociale și economice.

După „Românul“.

Gion.

nia are să-și exprime admirațiunea sa față cu primul ei compositor propriu național, și în propriul ei interes să-l îmbărbăteze la lucru.

Frumoasele voci soliste și eleganta acompaniare a directorului de muzică Bella și a avocatului Friedsmann sub conducerea lui Dima au asigurat deplinul succes al concertului.

* (Cas de moarte). Aducem la trista cunoștință, ca astăzi în 4 Maiu 1884 c. n. după grele și îndelungate suferințe a adormit în Domnul în anul al 24-a al etății sale **Ecatarina Groza** născ. **Bancilă**, socia lui Ioan Groza, preot și oficial al Consistoriului diecesan gr. or. în Arad. Rămășițele răposatei se vor înmormânta după rital gr. or. Marți în 6 Maiu a. c. după amiazi la 4 oare conducându-se din locuința strada radială Nr. 78, la cimiteriul Kerepeș din Budapesta.

Budapesta, 4 Maiu 1884.

Fie-i țărina ușoară!

Consăngeni și tristul ei soț.

* („Academia Română“) a plătit de ce mii de franci pentru descoperirea documentelor istorice din arhivele Franciei; tot pentru acest scop a mai votat cinci mii de franci. Dl Bariț a fost însărcinat cu aceeași misiune în Transilvania. S'au mai votat 6000 lei pentru săpături și transport de monumente cu inscripțiuni, dându-se misiune d-lor Tocilescu și Babeș. S'a destinat o sumă și pentru colecțiunea numismatică. Premiul pentru culegerea de arii populare nu s'a dat nimenui, căci cea mai bogată culegere (de 769 piese) a intrat la două săptămâni după termin, ear calelalte n'au fost vrednice de premiat.

* (Ospitalitatea Sultanului). Din Pera se scrie în privința cheltuelilor cauzate listei civile a Sultanului de visita prințului austriac, că pe fiecare zi s'au cheltuit ca la 5000 lire otomane și că reparația palatului din Brussa și arangiarea străzii de Mudonia au costat 25,000 lire preste tot 60,000 lire. Sabia dăruită prințului de către Sultanul reprezintă o valoare de un milion franci ear colierul dăruit prințesei Stefania, costă ca la 800,000 franci. Încheetarea acestui colier e o turchisă în formă de migdală și în mărimea unui ou de porumbel.

* (Un șoarec care cântă). Intr'un jurnal german cetim următoarele: Acuarul din Berlin posedă în acest moment un fenomen zoologic: *mus musculus* pe care i l'a dăruit un amic al dobitoacelor. Acest șoarec, care este aproape domesticit, cântă ca și un canar și produce o impresiune plăcută. El cântă mai cu seamă când găsește o pedecă peste care nu poate să treacă și atunci accentele sale plângătoare sunt foarte plăcute. Pus într'o colivie de sticlă, în zadar s'a încercat să se poată urca și vedând că sforțările sale nu-i folosesc la nimic și-a exprimat nemulțămirea printr'un lung cântec plângător, pe care îl repetă ori de câte ori un vizitator lovesce în geamurile coliviei sale.

Concurs.

Devenind în vacanță stațiunea de medic în cercul Mercurea, comitatul Sibiiului, pentru îndeplinirea acestui post se escrie concurs.

Această stațiune este împreunată cu un salariu anual de 300 fl. și 150 fl. paușal de călătorie.

Terminul pentru prezentarea concurselor se prefige pe ziua de 14 Maiu nou a. c. [724] 2-3

Sibiu, 31 Apriliu 1884.

Vice-comitele comitatului Sibiu.

Nr. 883. 1884

[722] 3-3

Publicare de licitațiune.

Comitetul administrativ al magistrului Oanei (Vizakna) pe baza planului statorit în ședința din 28 Aprilie a. c. Nr. 52 și aprobat de ministrul de lucrările publice și comunicațiune, a conces regularea și săparea alviului pârăului **Toporcea**, ce charge prin fânașul alodiului cu numele „**Nádas**“ și regularea împreunării pârăului **Visa** cu **Toporcea** cu suma de **fl. 3285**. 13 pentru lucrările de pământ și **fl. 373**. 8. pentru cele de regulare. În urma acesteia pentru începerea lucrărilor, la **14 Maiu a. c. înainte de amiazi la 10 oare**

se va face licitațiune verbală în cancelaria acestui magistrat.

Planul și condițiile de parțiale de zidit sunt la magistrat și pot fi consultate în toate zilele în oarele de oficiu.

Cei ce doresc a competi sunt poftiți a pune vadiu 5% din prețul de licitațiune în bani sau hârtie de preț și să se prezenteze în persoană pre ziua prefiptă.

Ocna, 29 Aprilie 1884.

Magistratul orașului.

Demn de atențiune!

EPILEPSIE

CONVULSIUNI (sgârciuri)

ȘI
BOLNAVI DE NERVI.

Afă ajutoriu sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedea rezultatele. Tractament prin epistole, sute de indiviși vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății științifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,

[646] 6. Place du Trône, Paris. 22

* (Cel mai bătrân om din Austro-Ungaria). Se crede că cel mai bătrân om din Austro-Ungaria trăese în colonia germană Vama de lângă Câmpu-Lung în Bucovina. Acest unchiș se numește Mendler și este în vârstă de 115 ani (sa născut în 1769), cu toate acestea e în deplină sănătate și puternic. Mendler a vădut pe regele Stanislaw Poniatowski și pe imperatul Napoleon I și vorbește bucuros despre dênșii.

* (Sciri din România). D. Apostol Mărgărit cunoscutul intemeietor și propagator al scoalelor române din Macedonia, după o ședere de mai multe săptămâni în Bucuresci, va pleca peste câteva zile din nou spre Clisura. Indată după sosirea sa în Macedonia, dl Mărgărit va căuta să îndemne pe micii comercianți și meseriași români din Turcia, cari cu greu își mai câștigă pâinea dela rășboiul ruso-turcesc încoace, să vină să se stabilească în câte va din orașele de peste Milcov.

* (D. Gr. Tocilescu), directorele ministeriului cultelor și al instrucțiunii publice s'a futors eriseară din escursiunea ce a interprins săptămâna trecută în Dobrogea. Dsa a continuat săpăturile la monumentul dela Adamklissi, unde a desgropt încă 17 bas-reliefuri, un leu, mai multe piese arhitectonice și a luat măsuri pentru aducerea în capitală a tuturor bas-reliefuri cari până acum se urcă la numărul de cinci-deci și patru. D. Tocilescu a fost apoi la Constanța, unde a colecționat peste 50 de inscripțiuni grece și latine dispunând ca ele să fie aduse și depuse în colecțiunea statului din Bucuresci.

* (Presa în Engliteră). În timpul celor din urmă trei-deci de ani, presa din Englitera aproape s'a intreit. În 1846, erau 551 ziare. În Ianuarie 1884, erau, 2015. Din acest număr, 401 apar în Londra, 181 în Scoția, 156 în Irlanda și 20 în insule, 137 ziare cotidiene în Englitera propriu dișă, 4 în țeara Walles, 22 în Scoția, 15 în Irlanda și 1 însue. Adăogându-se și revistele trimestriale, numărul revistelor și magazinelor cari se publică astăzi în Englitera se urcă la 1,265.

* (Tetovat de nascere). Un fenomen foarte ciudat ne este semnalat din America. Soția saltimbacului Marard din Baltimore, acum de ce luni s'a tetovat într'un mod foarte ciudat, în scopul de a face economie soțului seu de leafa ce trebuia să plătească unei persoane, care se fie în stare se atragă public în baraca sa. Această femeie în etate de două-deci și șese de ani a născut un copil a cărui față, pept, mâni și brațe sunt acoperite de desemnuri albastre și rosii, întocmai ca acelea cari se află pe corpul mamei sale. Doctorul Scherges, un medic renumit în Europa ca și în America, atribuie acest fenomen preocupățiunei constantă a d-nei Morard, care în tot timpul însărcinării sale, gândea într'una și îi părea rău că s'a tetovat, temându se ca copilul ce va nasce se nu fie desfigurat prin greșala ei.

După cum se vede, această preocupățiune a fost cu totul justificată.

* (Asociațiunea națională din Arad), care — durere! — numai odată pe an mai poate da semn de viață, a ținut adunarea sa generală la 28 Aprilie sub presidiu Pr. S. Sale părintelui episcop diecesan Ioan Meșian, luând parte un număr mic de membrii. Direcțiunea sa constituit pe cei trei ani următori astfel: director prim avocatul dr. Nic. Oncu, director al doilea profesorul V. Mangra, cassariu secretariu Ignatie Pop, esactor profesorul Teodor Ceonța, bibliotecar avocatul Aurel Suci, econom profesorul Petru Popoviciu. Membrii în comitet; administratorul protopopesc Moise Bocșan, referintele David Nicoara, avocatul dr. Ioan Pap, referintele Augustin Hamsea, profesorul Petru Popovici, directorul institutului pedagogico-teologic Constantin Gurban, docentele Elia Dogar, avocatul George Lazar, profesorul Lazar Tescula, profesorul dr. Petru Pipos, avocatul Ioan Beles și profesorul Romul Ciorogar. Averele asociațiunii se urcă la suma de 1112 fl.

(Mijloc de cură.) Tuturor căți sufer de epilepsie, convulsione (sgârciuri) și de nervi le putem recomanda un metod renumit în lumă întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinale, așa dicând minutul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobândi sănătatea, deși au desperat deja de a o mai reavé. În casa dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor afla locuință liniștită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din isvor sigur, prețurile capitalei universale Paris sunt relativ foarte eține. Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat al boalei. Trebuie să mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Loterie.

Mercuri în 7 Maiu 1884.

Brünn: 5 83 62 66 79

Bursa de Viena și Pesta.

Din 6 Maiu n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.55	122.25
Renta de aur ung. de 4%	91.95	91.85
Renta ung. de hârtie.	88.70	88.75
Datorie de credit austr.	79.85	79.80
Obligațiuni urbariale temeșiane de	101.50	101.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	101.50	100.50
Sorți unguresci cu premii	117.80	117.75
Sorți de regularea Tisei	116.20	116.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	80.35	81.25
Datorie de stat austriacă în argint.	81.40	81.25
Renta de aur austriacă	100.45	101.25
Sorți de stat dela 1860.	136.75	136.50
Srisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.80
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	96.—	96.—
II emisiune de obligățiuni de stat dela drumul de fer orient. ung.	118.50	118.50
Acțiuni de bancă de credit ung.	319.25	319.70
Acțiuni de credit austr.	321.20	320.50
Împrumutul drumurilor de fer ung.	141.40	141.25
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	100.40	100.50
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	100.25	100.—
Galbin.	5.72	5.71
Napoleon	9.65	9.64
London (pe polița de trei luni)	121.50	121.55

Nr. 1864/1884 civ.

[723] 2-3

Publicațiune.

Tribunalul reg. din Elisabetopole aduce la cunoștința publică că terminul de pertractare pentu comasarea hotarului comunei **Kiskund** s'a fipsat pe ziua de **16 Iunie a. c. la 9 oare a. m.** în comuna Kiskund la locuința judelui comunal; pe care termin se citează toți posesorii comunali cu aceea observare, ca părțile absente se vor

considera ca învoiiți cu comasarea, — și că exemplariul I al cererei se poate privi la tribunalul reg. numit.

Pertractarea o va efectul jud. reg. Nicolau Székely.

Din ședința tribunalului reg. din Elisabetopole ținută la 21 Apriliu 1884.

Ludovic Nagy,
președinte.

Numai pentru 8 fl. 62 cr.

se capătă o garnitură de masă, ca ceea ce o vom areta mai jos, din nicol fin. Nicolul este metalul de toți laudat și prețiat, care rămâne totdeauna alb ca argiotul. Nicolul nu se face negru, nicolul nu ruginesce, nicolul păstrează luciul argintului, chiar dacă s'ar întrebuiți garnitura 30 de ani, nicolul nu lipsese unei econoame bune, nicolul întrece argintul de China, argintul fin, și așa numitul argint de Britania, pentru că e mult mai elegant mai durabil și mai alb și lucrul principal e că e de totului tot ețin, cu neîsemnatul preț de **8 fl. 62 cr.** se capătă următoarele **49 tacâmuri.**

6 cuțite de mâncare din argint nicol	1 corfiță de poame din nicol
6 furculițe " " " "	2 sfeșnice de masă frumos împo dobite
6 linguri " " " "	1 presărătoare de zahar din nicol
6 linguri de cafea " " " "	2 pahare pentru ouă din nicol
1 strecurătoare de supă din nicol greu	6 verigi de nicol pentru servițe
1 strecurătoare de cafea " " "	1 cutie de lemn pentru zahar, care se poate închide
6 taste pentru pahare cu apă din nicol	1 tasă mare pentru servițe
1 clește din nicol pentru zahar.	1 pânzătură de masă țesută cu aur
	1 clopoțel electric.

Nickel-Stahl-Manufacturie II., Wien, RIX.

[709] 2-6